



**Powiat Gniezno**  
Królewska Tradycja

# **Raport z realizacji współpracy zagranicznej Powiatu Gnieźnieńskiego**

---

**Rok 2010**

LVIII Sesja Rady Powiatu Gnieźnieńskiego  
9 listopada 2010 r.



## Wstęp

Sieć kontaktów bliźniaczych w Europie liczy ponad 20 000 partnerstw między różnymi jednostkami samorządu, z czego blisko 4 000 nawiązały polskie miasta, gminy, powiaty i regiony (cyt. za „Współpraca partnerska samorządów”, wyd. Związek Miast Polskich, Poznań 2009). Partnerstwa lokalne są wynikiem okoliczności narodzin ruchu kontaktów bliźniaczych, który rozwinął się po II wojnie światowej. Ówczesni inicjatorzy utworzenia idei kontaktów bliźniaczych, w tym merowie miast Francji, burmistrzowie z Niemiec oraz szefowie miast amerykańskich (realizujący projekt „dyplomacji obywatelskiej” stworzonej w 1956 roku przez prezydenta Eisenhowera), przyznali, że zablźnienie ran wojennych w stopniu zapewniającym trwały pokój nie będzie możliwe bez aktywnego udziału obywateli. Dla Polski proces ten zaczął się o wiele później, po upadku żelaznej kurtyny. Obecnie po pewnym okresie ‘wypalenia’ poszukuje się nowych motywów i form współpracy. Mimo to, współpraca partnerska jest w dalszym ciągu jedną z najważniejszych dla Europejczyków możliwości bezpośrednich spotkań, dzielenia się doświadczeniem codziennego życia i korzystania ze swojej wiedzy w różnych dziedzinach – od edukacji i kultury począwszy, na gospodarce kończąc.

Współpraca partnerska pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego jest zatem wyrazem przyjaźni między ich obywatelami, jest instrumentem działania na rzecz pokoju i stabilności w Unii Europejskiej i poza nią, jest wymianą doświadczeń. Dzięki wymianom między obywatelami państw wzmacniają się więzi między różnymi społecznościami. Tworząc możliwości uczestniczenia w konkretnych projektach, które są często wspierane finansowo przez UE, rząd polski lub inne fundusze pozarządowe, współpraca partnerska może uruchamiać nowy potencjał działań i wymiany doświadczeń.

W dobrą współpracę partnerską powinna być zaangażowana jak największa liczba członków danej społeczności, osób w różnym wieku i wywodzący się z różnych środowisk. Działania w ramach współpracy partnerskiej mogą być również dobrą okazją do tego, aby zachęcić obywateli do zwrócenia uwagi na istotne aktualne problemy, szczególnie na kwestie ważne dla młodych ludzi. Dobre partnerstwo powinno ponadto wytrzymać próbę czasu, a nie tylko odzwierciedlać nastroje panujące w danym momencie w radzie miasta, czy powiatu. Budowanie silnych więzów przyjaźni i prawdziwej solidarności między mieszkańcami wymaga więc czasu.

Analizując ostatni okres roku w zakresie współpracy Powiatu Gnieźnieńskiego z innymi zagranicznymi jednostkami samorządowymi, można stwierdzić, że współpraca z niemieckim powiatem Teltow – Fläming jest już partnerstwem dojrzałym. Współpraca ta sięga roku 2003 i pomimo zmian na najwyższych szczeblach władzy wymiana międzynarodowa pomiędzy przedstawicielami obu samorządów cały czas się rozwija.

Rok 2010 był jednakże znamienny dla rozwoju współpracy Powiatu Gnieźnieńskiego z jednostkami samorządowymi zza wschodniej granicy – z Ukrainy. Było to możliwe dzięki środkom finansowym pozyskanym w ramach programu „Polska pomoc” z Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Realizacja projektu trwała niemal cały rok, objęła przedstawicieli różnych dziedzin życia.

W analizowanym okresie czasu podjęto również kontakty partnerskie z niemieckim miastem Magdeburg, gdzie głównym źródłem inspiracji do nawiązania współpracy jest wspólna ponad tysiącletnia historia.

Niniejszy raport opisuje poszczególne partnerstwa z jednostkami samorządu terytorialnego z Ukrainy i Niemiec, jak również wskazuje na inne inicjatywy międzynarodowej współpracy podejmowane w ostatnim okresie czasu. Ponadto w załączniku nr 1 do niniejszego raportu zamieszczono wykaz wszystkich partnerów zagranicznych Powiatu Gnieźnieńskiego.

## I. Współpraca z jednostkami samorządowymi na Ukrainie

### I.1 Realizacja projektu pn. „Wsparcie funkcjonowania administracji samorządowej w mieście Browary i Rejonie Humańskim na Ukrainie”

W roku 2010 Powiat Gnieźnieński pozyskał środki z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach programu „Polska pomoc” na projekt pn. „Wsparcie funkcjonowania administracji samorządowej w mieście Browary i Rejonie Humańskim na Ukrainie”. Wysokość pozyskanych środków wyniosła 179 025,00 zł. i stanowiła 95% wartości ogólnej projektu. Pozostałe 5% wysokości środków niniejszego projektu pochodziło z budżetu Powiatu Gnieźnieńskiego. W praktyce polegało to na tym, że uczestnicy projektu po stronie ukraińskiej nie musieli uczestniczyć finansowo w tym projekcie w najmniejszym zakresie. Zarówno wizyty stażystów w Powiecie Gnieźnieńskim, jak również uczestnictwo w obu konferencjach w Browarach i Humanu (włącznie z noclegiem, zakwaterowaniem i dojazdem) były w całości finansowane przez stronę polską.

Z relacji zamieszczonych na stronie Ministerstwa Spraw Zagranicznych wynika, że na konkurs "Pomoc zagraniczna 2010" w wyznaczonym terminie, wpłynęło aż 399 wniosków projektowych na łączną kwotę 103.468.104 zł. Kryteria formalne spełniło 371 wniosków projektowych, z czego MSZ podjął decyzję o dofinansowaniu 100 projektów o łącznej wartości 23.725.420 zł.

Projekt Powiatu Gnieźnieńskiego był skierowany do sektora administracji publicznej w mieście Browary i Rejonie Humańskim na Ukrainie. Jego celem ogólnym była wymiana dobrych praktyk poprzez odbycie samorządowych wizyt studyjnych przez przedstawicieli samorządów miasta Browary i Rejonu Humańskiego w Powiecie Gnieźnieńskim. Tematyka każdej z wizyt studyjnych była poświęcona innemu zagadnieniu i została ujęta w ramach tzw. 6 paneli takich jak: gospodarka, oświata, bezpieczeństwo publiczne, ochrona środowiska, pomoc społeczna, profilaktyka zdrowotna. W ramach każdego z w/w paneli, od poniedziałku do piątku w poszczególnych terminach, przebywała 10 – osobowa grupa stażystów z miasta Browary (5 osób) i z Rejonu Humańskiego (5 osób). W sumie do Powiatu Gnieźnieńskiego na przełomie od kwietnia do lipca br. przybyła grupa 60 stażystów.

Okres realizacji projektu zawierał się od kwietnia do października br., kiedy to w mieście Browary i Rejonie Humańskim zostały przeprowadzone dwie konferencje podsumowujące cały cykl odbytych wizyt studyjnych w Powiecie Gnieźnieńskim, z zakresu 6 paneli tematycznych.

W kwestii współpracy z Ukrainą należy zaznaczyć, iż obecny Zarząd Powiatu Gnieźnieńskiego za priorytetowe zadanie w ramach współpracy zagranicznej uznał powzięcie kontaktów z ukraińskimi jednostkami samorządowymi już u progu swojej kadencji. Pozyskanie znacznych środków finansowych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych na ten cel spowodowało, że współpraca ta mogła nabrać praktycznego wymiaru.

Poniżej zamieszczone są relacje z poszczególnych paneli w ramach projektu, jak również informacje o obu konferencjach podsumowujących projekt.

#### I.1.1 Panel I dt. gospodarki

W dniach od 19 do 23 kwietnia 2010 roku, w Powiecie Gnieźnieńskim przebywało dziesięciu przedstawicieli z Ukrainy – partnerskich samorządów Powiatu Gnieźnieńskiego. Pięcioosobowe delegacje z miasta Browary i Rejonu Humańskiego uczestniczyły w wizycie studyjnej przebiegającej pod hasłem: „Gospodarka”, odbywającej się w ramach projektu pn.: „Wsparcie funkcjonowania administracji samorządowej w mieście Browary i Rejonie Humańskim na Ukrainie”.

W trakcie pięciodniowej wizyty, ukraińscy urzędnicy zapoznali się z działalnością wybranych samorządów lokalnych na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego, spotkali się z przedstawicielami instytucji podejmującymi działania mające na celu zapobieganie i przeciwdziałanie bezrobociu oraz wspierającymi przedsiębiorczość, przybliżyli sobie system szkolnictwa zawodowego i wyższego w Powiecie Gnieźnieńskim oraz odwiedzili wybrane firmy.

W pierwszym dniu pobytu, podczas wizyty w Powiatowym Urzędzie Pracy, przedstawiciele partnerskich samorządów zapoznali się m.in. z aktualną sytuacją na rynku pracy w Powiecie Gnieźnieńskim oraz instrumentami walki z bezrobociem. Przedstawiony został wachlarz usług świadczonych w ramach poradnictwa zawodowego, a także poruszone zostały kwestie dotyczące możliwości uzyskania przez pracodawcę dofinansowania stanowiska pracy dla osoby bezrobotnej, przyjęcia osoby bezrobotnej na przygotowanie zawodowe lub staż oraz zasady uzyskania dotacji przez osobę bezrobotną na podjęcie działalności gospodarczej.

Po odbyciu spotkania w Powiatowym Urzędzie Pracy, stażyści z miasta Browary i Rejonu Humańskiego odwiedzili również wybrane organizacje, które także podejmują działania mające na celu zapobieganie i przeciwdziałanie bezrobociu oraz wykluczeniu społecznemu. Dzięki wizycie w Młodzieżowym Centrum Kariery w Gnieźnie, goście z Ukrainy mieli okazję poznać instytucję będącą elementem systemu informacji i poradnictwa zawodowego dla młodzieży. Natomiast poprzez spotkanie w Klubie Pracy w Klecku poznali działania skierowane do osób zagrożonych bezrobociem i bezrobotnych, realizowane na najniższym szczeblu polskiego samorządu.

Dopełnieniem spotkań w instytucjach świadczących usługi dla bezrobotnych i poszukujących pracy, był udział ukraińskiej delegacji w odbywających się w dniu 21 kwietnia, w auli I Liceum Ogólnokształcącego w Gnieźnie, Powiatowych Targach Pracy. W piątej edycji przedsięwzięcia, które jest okazją do bezpośredniego spotkania potencjalnych pracowników z pracodawcami, swoją ofertę prezentowało 67 różnorodnych firm i instytucji, a prezentacjom towarzyszyło szkolenie dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą.

W celu zaprezentowania działań mających na celu rozwój społeczno-gospodarczy podejmowanych przez lokalne samorządy, uczestnicy stażu spotkali się we wtorek, 20 kwietnia, w siedzibie Starostwa Powiatowego w Gnieźnie, z przedstawicielami Powiatu. Wówczas to, reprezentantom administracji samorządowej miasta Browary i Rejonu Humańskiego zostały przedstawione zagadnienia z zakresu promocji gospodarczej powiatu. Omówiono kwestie dotyczące zarówno promocji lokalnej przedsiębiorczości, w tym ideę i cele konkursu adresowanego do firm z terenu powiatu: „Orzeł Powiatu Gnieźnieńskiego dla Przedsiębiorczości”, jak i promocji oraz obsługi inwestycji. W spotkaniu wzięli udział również przedstawiciele Gnieźnieńskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego, z którą Starostwo Powiatowe współrealizuje, w ramach działań ukierunkowanych na przyciągnięcie inwestorów krajowych i zagranicznych, zadanie pn. „Powiatowe Centrum Obsługi Inwestora”.

Ukraińscy urzędnicy spotkali się także z władzami Gminy Czarniejewo i Gminy Lubowo, które stanowią wzorzec prężnie rozwijających się jednostek. Podczas spotkań zaprezentowane zostały działania podejmowane w przeszłości, aktualnie realizowane oraz planowane, mające na celu rozwój społeczno – gospodarczy gmin. W toku rozmów poruszone zostały m.in. kwestie dotyczące finansowania zadań, w tym: sposoby pozyskiwania środków pozabudżetowych, zarówno krajowych jak i unijnych.

Ukraińskim urzędnikom zostały również zaprezentowane lokalne instytucje wspierające przedsiębiorczość. Delegacja zapoznała się z celem funkcjonowania i zakresem działalności: Cechu Rzemiosła i Małej Przedsiębiorczości w Gnieźnie, Gnieźnieńskiej Izby Gospodarczej oraz Gnieźnieńskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego.

Poza tym, przedstawiciele partnerskich samorządów, odwiedzając Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Gnieźnie i funkcjonujące przy nim Centrum Kształcenia Praktycznego, przybliżyli sobie systemem szkolnictwa zawodowego i przygotowania zawodowego w Powiecie Gnieźnieńskim. Natomiast poprzez wizytę w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Gnieźnie,

zapoznali się z praktycznymi elementami kształcenia przyszłych inżynierów oraz inicjatywami podejmowanymi przez Akademickie Biuro Karier w celu ułatwienia studentowi i absolwentowi uczelni wejścia na rynek pracy.

Częścią teoretyczno – praktycznego stażu dziesięcioosobowej delegacji były również spotkania z przedsiębiorcami z terenu powiatu. Ukraińscy urzędnicy gościli w firmach, które korzystają z oferty Powiatowego Urzędu Pracy oraz w firmach nagrodzonych w powiatowym konkursie promującym firmy sektora MSP: „Orzeł Powiatu Gnieźnieńskiego dla Przedsiębiorczości”. W trakcie swojego pobytu zwiedzili i zapoznali się z działalnością pięciu przedsiębiorstw, którymi były:

- Firma Usługowo – Produkcyjna ELPOS specjalizująca się w zakresie realizacji: reklamy i informacji wizualnej, identyfikacji firm i instytucji, robót elektrycznych i montażowych, zabudowy z wykorzystaniem aluminium i tworzyw sztucznych, a także zajmująca się sprzedażą płyt z tworzyw sztucznych oraz folii samoprzylepnych dla reklamy, przemysłu i budownictwa, a także klientów indywidualnych,
- Zakład Wykonawstwa Sieci Energetycznych Energo – Tech, będący dwukrotnym laureatem konkursu: „Orzeł Powiatu Gnieźnieńskiego dla Przedsiębiorczości”, którego oferta obejmuje wykonawstwo: robót energetycznych, linii kablowych i napowietrznych SN i NN, stacji transformatorowych, oświetlenia ulicznego, oświetlenia placów i ulic, zasilania stacji paliw,
- Firma Asket, która prowadzi działalność w sektorze: „zielona energia”, i której zadania koncentrują się na pozyskiwaniu biomasy, produkcji brykietów ze słomy i siana, zrębków i drewna kominkowego, a także sprzedaży brykietciarek oraz urządzeń do rozdrabniania biomasy,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Tina”, zdobywca tytułu: "Orzeł Powiatu Gnieźnieńskiego dla Przedsiębiorczości 2007-2009" w kategorii: Mikroprzedsiębiorstwo, zajmujące się sprzedażą i produkcją mebli biurowych, a także realizujące nietypowe, według indywidualnych potrzeb klienta, projekty pomieszczeń kuchennych oraz socjalnych,
- Konstruktor sp. z o.o., zdobywca tytułu: "Orzeł Powiatu Gnieźnieńskiego dla Przedsiębiorczości 2007-2009" w kategorii: Małe przedsiębiorstwo, którego przedmiotem działania jest handel materiałami budowlanymi i artykułami wyposażenia wnętrz.

Mimo szeregu tematycznych spotkań o charakterze szkoleniowym, jakie odbyli przedstawiciele miasta Browary i Rejonu Humańskiego w Powiecie Gnieźnieńskim, nie zabrakło także akcentów turystyczno – kulturalnych. Ukraińscy urzędnicy zwiedzili Katedrę Gnieźnieńską, Pałac w Czarniejebie, a także uczestniczyli w Nocy Uniwersytetu odbywającej się 22 kwietnia w Kolegium Europejskim w Gnieźnie.

### I.1.2 Panel II dt. oświaty

W dniach od 26 do 30 kwietnia 2010 roku, w Powiecie Gnieźnieńskim przebywało dziesięciu przedstawicieli z Ukrainy – partnerskich samorządów Powiatu Gnieźnieńskiego. Pięcioosobowe delegacje z miasta Browary i Rejonu Humańskiego uczestniczyły w wizycie studyjnej, odbywającej się w ramach projektu pn.: „Wsparcie funkcjonowania administracji samorządowej w mieście Browary i Rejonie Humańskim na Ukrainie”.

W trakcie pięciodniowej wizyty, ukraińscy urzędnicy zapoznali się z funkcjonowaniem szkół i placówek oświatowych na terenie Powiatu. Goście odwiedzili i zapoznali się ze sposobem organizacji procesu edukacji w szkołach specjalnych, ponadgimnazjalnych oraz wyższych funkcjonujących na terenie Powiatu.

W pierwszym dniu pobytu goście uczestniczyli w konferencji, podczas której zaprezentowano schemat realizacji programu pracy z uczniem zdolnym w Powiecie, następnie podczas wizyty w I liceum Ogólnokształcącym im. Bolesława Chrobrego w Gnieźnie, przedstawiciele partnerskich samorządów zapoznali się m.in. z zakresem programu nauczania, ofertą edukacyjną dla młodzieży oraz

dowiedzieli się o licznych programach wymiany młodzieży prowadzonych w szkołach ponadgimnazjalnych a zwłaszcza w I LO w Gnieźnie.

W drugim dniu pobytu, stażystom z Ukrainy przybliżono zakres działalności Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu w sferze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, przedstawiono ukraińskim stażystom spektrum podejmowanych działań polegających na współpracy z organizacjami pozarządowymi (dofinansowanie działań kulturalnych realizowanych przez organizacje pozarządowe w Powiecie) i innymi instytucjami oraz osobami prywatnymi, które chcą realizować zadania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Stażyści gościli również w nowopowstałym Centrum Kultury „Scena to dziwna”. Poznali tam zasady funkcjonowania Centrum oraz dowiedzieli się o możliwościach finansowania i współfinansowania przedsięwzięć kulturalnych ze źródeł zewnętrznych.

Poza tym, przedstawiciele partnerskich samorządów odwiedzili nowopowstałe obiekty sportowe na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego, gościom z Ukrainy przedstawiono najciekawsze przedsięwzięcia sportowe realizowane na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego.

W czwartek zapoznali się z funkcjonowaniem specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, gościli wraz z przedstawicielami Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Klecku, w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 2 w Gnieźnie oraz w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gnieźnie. Podczas tej części warsztatów wymieniano doświadczenia w sferze nauczania specjalnego i wychowania.

Ostatni, piąty dzień wizyty studyjnej przeznaczono na zapoznanie się z uczelniami Wyższymi funkcjonującymi na terenie Powiatu. Stażyści odwiedzili Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne w Gnieźnie, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Gnieźnie oraz Kolegium Europejskie w Gnieźnie. Dodatkowo na życzenie gości zorganizowano wizytę w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Gnieźnie.

### I.1.3 Panel III dt. bezpieczeństwa publicznego

W dniach od 11 do 15 maja 2010 roku, w Powiecie Gnieźnieńskim przebywało dziesięciu przedstawicieli z Ukrainy – partnerskich samorządów Powiatu Gnieźnieńskiego. Pięcioosobowe delegacje z miasta Browary i Rejonu Humańskiego uczestniczyły w wizycie studyjnej przebiegającej pod hasłem: „Bezpieczeństwo publiczne”, odbywającej się w ramach projektu pn.: „Wsparcie funkcjonowania administracji samorządowej w mieście Browary i Rejonie Humańskim na Ukrainie”.

Podczas pięciodniowego pobytu przedstawiciele strony ukraińskiej zapoznali się ze strukturą organizacyjną oraz zasadami funkcjonowania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, Policji, Straży Pożarnej oraz innych instytucji zajmujących się bezpieczeństwem publicznym.

W pierwszym dniu pobytu goście zapoznali się z funkcjonowaniem Wydziału Spraw Obywatelskich, obejrzeli prezentację multimedialną dotyczącą działania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz mieli okazję zobaczyć jak wygląda przekazywanie informacji drogą radiotelefoniczną z gminami Powiatu Gnieźnieńskiego oraz Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Poznaniu.

W drugim dniu goście uczestniczyli w pokazie służb ratowniczych, ćwiczących procedury postępowania przy ataku terrorystycznym, w wyniku którego wystąpił także pożar i były osoby poszkodowane. Delegacja ukraińska miała możliwość zobaczenia jak funkcjonuje państwowa straż pożarna, zaprezentowano stanowisko kierowania znajdujące się w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.

Tego samego dnia delegaci zostali zaproszeni do Centrum Kultury „Scena To Dziwna” na pokaz filmu pt. „Soviet History”, dotyczącego zbrodni stalinowskich.

Trzeciego dnia wizyty stażyści z Ukrainy zostali zaproszeni do Komendy Powiatowej Policji w Gnieźnie, obserwowali pracę dyżurnych policji, którzy przyjmują zgłoszenia, mieli okazję zobaczyć jak

działa gnieźnieński system monitoringu oraz odwiedzili „Niebieski pokój”, który służy do przesłuchiwania dzieci i młodzieży.

Kolejnym etapem było zapoznanie się z działaniem służby więziennej w Powiecie Gnieźnieńskim. Goście udali się do Zakładu Karnego w Gębarzewie, gdzie dyrektor placówki zapoznał ich z funkcjonowaniem i przepisami obowiązującymi na terenie Zakładu.

W godzinach popołudniowych wraz z przewodnikiem zwiedzili najpiękniejsze miejsca znajdujące się na terenie miasta Gniezna.

Kolejnego dnia tj. w piątek w Parku Miejskim imienia gen. Wł. Andersa odbył się pokaz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej realizowany przez Polski Czerwony Krzyż oddział Gniezno, któremu przyglądali się uczestnicy delegacji.

Tego samego dnia w godzinach popołudniowych goście z Ukrainy zapoznali się z działalnością Pogotowia Ratunkowego w Gnieźnie.

Funkcjonowanie służby zdrowia na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego szczegółowo omówił kierownik Pogotowia Ratunkowego Maciej Szymańczyk.

Ostatniego dnia pobytu 15 maja koncelebrowana była uroczysta msza święta, po której nastąpił przemarsz do Parku Miejskiego z udziałem pocztów sztandarowych, orkiestry oraz kompanii reprezentacyjnej policji. Celem było odsłonięcie i poświęcenie obelisku i tablicy pamiątkowej ku czci policjantów zamordowanych w 1940 r. Twerze. W składaniu kwiatów uczestniczyli również goście z Ukrainy.

#### I.1.4 Panel IV dt. ochrony środowiska

W dniach 17 - 21 maja w ramach projektu „Wsparcie funkcjonowania administracji samorządowej w mieście Brovary i Rejonie Humańskim na Ukrainie” w Powiecie Gnieźnieńskim przebywała kolejna delegacja z Ukrainy.

W projekcie uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych Miasta Brovary i Rejonu Humańskiego: zastępca mera miasta Brovary, dyrektor ds. mieszkaniowych i usług gminnych, dyrektor gminnego przedsiębiorstwa energetyki ciepłej, dyrektor terenów produkcyjnych zielonej gospodarki, szef brovarskiego wydziału w ministerstwie rolnictwa, naczelnik działu gospodarki leśnej, naczelnik zarządu ekonomiki w administracji, główny specjalista działu rozwoju infrastruktury oraz gospodarki mieszkaniowej, kierownik placówki prasowej aparatu administracyjnego, przewodniczący wsi.

Tematem przewodnim trwającego 5 dni panelu była ochrona środowiska. Celem wizyty studyjnej było zapoznanie się z kwestiami ochrony środowiska ze szczególnym zwróceniem uwagi na:

- tematykę odnawialnych źródeł energii,
- wykorzystanie technologii przyjaznych środowisku,
- czynniki produkcji w gospodarce rolnej,
- infrastrukturę techniczną i jej wpływ na środowisko,
- formy ochrony przyrody na terenie powiatu gnieźnieńskiego.

W trakcie całej wizyty delegacji towarzyszył oraz opiekował się i realizował program Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Gnieźnie.

W pierwszym dniu pobytu ukraińscy goście spotkali się z władzami Powiatu Gnieźnieńskiego. W sali konferencyjnej nastąpiło uroczyste powitanie, przedstawienie uczestników spotkania, szczegółowe omówienie celu i zasad projektu oraz harmonogramu wizyty. Uczestnicy projektu zapoznali się także z zadaniami Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. Tego dnia delegacja odwiedziła Nadleśnictwo Gniezno, gdzie omówiono funkcjonowanie i strukturę organizacyjną nadleśnictwa, zapoznano się z zasadami funkcjonowania ekosystemu leśnego oraz uzyskano informację na temat prac leśnych, zawodu leśnika i gospodarki leśnej. Goście z Ukrainy mieli również okazję zwiedzić Leśny Ośrodek Edukacji Ekologicznej i Rekreacji „Poligon”. Poniedziałkowy program



obejmował również wizytę w zakładzie Paroc, gdzie przedstawiono linię produkcyjną wełny mineralnej służącą do izolacji i termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej.

W dniu 18 maja delegacja przebywała w Poznaniu. Pierwszym elementem programu był Punkt Gromadzenia Odpadów – Gratowisko. Tam przedstawiono sposoby gromadzenia i postępowania z odpadami problemowymi, czyli takimi, które ze względu na wielkość lub szkodliwość nie mogą trafić na zwykłe składowisko. Następnie goście udali się do Zakładu Gospodarowania Odpadami w Suchym Lesie, gdzie mieści się składowisko odpadów komunalnych. Dla delegacji przygotowano ścieżkę edukacyjną, dzięki której mogli zwiedzić składowisko i uzyskać informacje dotyczące unieszkodliwiania odpadów i wytwarzania z nich energii. Przedstawiciele władz samorządowych z Ukrainy zobaczyli także laboratorium energii odnawialnej – autonomiczny system zasilania, wykorzystujący energię słoneczną i wiatrową. Uczestnicy projektu mogli zwiedzić stoiska i zapoznać się z tematyką energii odnawialnej na targach Green Power – Zielona Energia od A do Z.

Tego samego dnia, po południu stażyści z Ukrainy zwiedzili Stary Rynek w Poznaniu oraz wzięli udział w wernisażu wystawy ukraińskich plakatów ekologicznych, która została zorganizowana na terenie Targów Poznańskich.

W kolejnym dniu delegacja zapoznała się z funkcjonowaniem kotłowni na biomasę i oczyszczalni ścieków z uwzględnieniem korzyści wynikających dla środowiska w Łabiszynie. W tym samym czasie osoby chętne mogły udać się do Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Gnieźnie na pokaz sprzętu pożarniczego. Po południu goście zwiedzili Muzeum Przyrodniczo - Łowieckie w Uzarzewie – przedstawiające powrót do korzeni łowiectwa, starodawnych technik myśliwskich i ekspozycję zwierząt. Pod wieczór delegacja udała się na spacer po Gnieźnie ukazujący bogactwo historyczne miasta.

Program czwartkowy obejmował wizytę w Grupie producentów rolnych „Chrobry” w Kłecku oraz gospodarstwach rolnych zajmujących się produkcją mleka i hodowlą bydła mięsnego, gdzie uczestnicy zapoznali się z problematyką funkcjonowania grup producenckich. Następnym punktem programu była wizyta w Gminie Łubowo. Wójt przybliżył gościom gospodarcze znaczenie gminy oraz osiągnięcia w zakresie ochrony środowiska (gospodarka odpadami, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona powietrza). Delegacja miała możliwość zapoznania się z działalnością Lokalnej Grupy Działania (LGD) Stowarzyszenia Światowid jako nowatorską formą współpracy lokalnej społeczności, wspierającą działania na rzecz poprawy warunków życia na wsi oraz promującą produkty rolne. Następnie ukraińscy przedstawiciele władz samorządowych udali się do gospodarstwa agroturystycznego i ekologicznego Państwa Bruździńskich, gdzie wzięli udział w lekcji przyrody i zapoznali się z zasadami funkcjonowania zgodnie z naturą oraz poznali walory naturalnej żywności. Dzień podsumowano w Wielkopolskim Parku Etnograficznym, gdzie przedstawiono rekonstrukcję polskiej wsi, tradycyjne budownictwo chłopskie otulone malowniczą scenerią parku.

W piątek goście odwiedzili Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Gnieźnie. Temat wizyty dotyczył zcentralizowanego wytwarzania energii cieplnej, jako sposobu na ochronę środowiska naturalnego. W sposób szczegółowy przedstawiono wymogi z zakresu ochrony środowiska stawiane zcentralizowanym źródłom wytwarzania energii cieplnej, możliwości w zakresie wykorzystania energii odnawialnej i kogeneracji oraz sposoby na zmniejszenie tzw. niskiej emisji w centrach miast. Po prelekcji delegacja udała się do Ciepłowni C13. Samorządowcy byli również w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gnieźnie. W Sanepidzie poruszono zagadnienia ochrony środowiska w świetle badań i czynności kontrolnych.

Na zakończenie, w Starostwie Powiatowym w obecności władz powiatu dokonano podsumowania wizyty studyjnej. Wypowiedzi i opinie uczestników świadczyły o ich zadowoleniu z realizacji projektu. Wspólnie podziękowano za możliwość wymiany polsko-ukraińskich doświadczeń. Program wizyty uzyskał pozytywną opinię wszystkich uczestników, którzy zwrócili szczególną uwagę na różnorodność tematyki, co potwierdziło, że współpraca zagraniczna daje możliwość rozwoju społeczno – gospodarczego, wzmacnia pozycję oraz kształtuje dobry wizerunek regionu.

### I.1.5 Panel V dt. pomocy społecznej

W dniach 21-25 czerwca 2010 roku Powiat Gnieźnieński gościł piątą już, 10-osobową delegację stażystów z miasta Browary i Rejonu Humańskiego, zainteresowaną funkcjonowaniem systemu pomocy społecznej w Polsce.

Wizyta stażowa miała na celu przedstawienie rozwiązań systemowych, pokazanie form pracy z osobami niepełnosprawnymi, opieki nad dziećmi, których rodzice są nieporadni życiowo, pomocy rodzinom w kryzysie, a także przedstawienie w zarysie obowiązujących przepisów prawnych.

W pierwszym dniu wizyty stażyści spotkali się z Zarządem Powiatu Gnieźnieńskiego, dyrektorem i wicedyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - jednostki realizującej zadania pomocy społecznej w Powiecie Gnieźnieńskim.

Dyrektor Elżbieta Pilarczyk nakreśliła zadania, jakie powiat realizuje w obszarze pomocy społecznej, traktowanej jako wsparcie osób i rodzin w ich wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Tego dnia goście odwiedzili Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kłecku. Ideą placówki jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy zdobywania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej, a także ćwiczenie sprawności umożliwiających udział w szkoleniach zawodowych, podjęcie pracy.

Po południu delegacja wizytowała w Domu Pomocy Społecznej w Gnieźnie, w którym mieszkają osoby starsze wymagające całodobowej opieki. Dyrektor placówki Jan Budzyński oprowadził grupę po obiekcie, opowiedział o pracy na rzecz mieszkańców, opiece medycznej, rehabilitacji, organizacji czasu wolnego. Tego dnia mieszkańcy uczestniczyli w biesiadzie zorganizowanej w ogrodzie na zapleczu placówki. Delegacja została zaproszona do wspólnej zabawy przy ognisku i pieczeniu kiełbasy.

Drugiego dnia goście z Ukrainy odwiedzili placówkę opiekuńczo-wychowawczą w Gnieźnie. Tu umieszcza się dzieci wymagające całodobowej opieki z powodu ograniczenia lub pozbawienia władzy ich rodzicom. Dyrektor Miłosz Dziurleja opowiedział o organizacji życia w placówce, pokazał sypialnie dzieci, świetlice i jadalnie. Przedstawił jak pracuje się z dziećmi, by nauczyć je umiejętności życiowych np. radzenia sobie w sklepie, na wycieczkach, samodzielnego przygotowania posiłku. Swoją wypowiedź poparł pokazem multimedialnym. Na spotkaniu mocno zostało zaakcentowane, że pobyt dziecka w placówce jest traktowany jako tymczasowy i cały czas prowadzona jest praca z rodziną, pedagogiem, psychologiem i pracownikiem socjalnym, by umożliwić powrót dziecka do domu rodzinnego. Jeśli to nie jest możliwe - dzieci umieszcza się w rodzinach zastępczych.

Trzeciego dnia delegacja udała się do Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami i Chorych Psychiczenie, prowadzonym przez gminę Trzemeszno. Stażyści zapoznali się z pracą placówki pobytu dziennego, gdzie prowadzona jest terapia wspomagająca umiejętności życiowe. Kierownik Ośrodka Elżbieta Przybylska opowiedziała z jakimi schorzeniami zmagają się uczestnicy, jak prowadzona jest praca w poszczególnych pracowniach, by osiągnąć jak najlepsze efekty rehabilitacyjne. Budynek, w którym znajduje się Środowiskowy Dom Samopomocy jest zabytkowy – tu można było zobaczyć jak obiekt został wykorzystany i dostosowany do działalności społecznej. Na pożegnanie mieszkańcy Domu zatańczyli dla gości z Ukrainy poloneza.

Tego samego dnia delegacja złożyła wizytę w Trzemeszeńskim Zespole Placówek Wsparcia Rodziny "Droga do domu". W placówce są dwie jednostki - Ośrodek Interwencji Kryzysowej i placówka opiekuńczo-wychowawcza. Ośrodek Interwencji Kryzysowej wspomaga rodziny w kryzysie. Jest tu 10 miejsc noclegowych dla osób, które doświadczyły np. przemocy w rodzinie. Osoby te, wspomagane przez psychologa, pracownika socjalnego, po rozwiązaniu swoich problemów wracają do środowiska. Placówka opiekuńczo-wychowawcza opiekuje się trzydziestką dzieci (w większości nastolatków) i działa podobnie jak wcześniej wizytowana placówka w Gnieźnie. Stażyści, na podstawie analizy drogi życiowej wybranych podopiecznych mogli poznać pracę psychologa, pedagoga na rzecz powrotu dzieci do domu rodzinnego. Goście zostali zaproszeni również na spotkanie społeczności

placówki. Jest to jedna z form wychowawczych, gdzie młodzież i wychowawcy omawiają sprawy grupy. Tego dnia, ponieważ kończył się rok szkolny, wychowankowie zostali nagrodzeni za różną aktywność, najlepsze oceny, pracowitość, koleżeństwo. Wręczenie nagród wychowawcy poprzedzili wierszykami-zgadzywkami o każdym podopiecznym, co wywołało dużo radości.

Czwarty dzień wizyty został poświęcony na poznanie dwóch placówek – Domów Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie i fizycznie, sprawujących opiekę całodobowo. Stażyści zapoznali się z funkcjonowaniem placówek, standardami, jakie muszą spełniać w opiece, jak prowadzona jest edukacja i terapia.

Dom Pomocy Społecznej w Mielźnie usytuowany jest w nowym budynku, od początku dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Tu mieszkańcy wraz z terapeutami zaprosili gości z Ukrainy na występ taneczny osób na wózkach.

Dom Pomocy Społecznej w Łopiennie zajmuje budynek podpałacowy, gdzie dostosowano pomieszczenia do potrzeb placówki. Tu pokazano jak dorosłe wychowanki mogą samodzielnie funkcjonować.

Wizyta w Centrum Aktywności Społecznej LARGO, funkcjonującym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, pozwoliła zapoznać się stażystom z szeroko rozwiniętą pracą na rzecz osób niepełnosprawnych, rodzin, organizacji pozarządowych. Tu można zgłosić się na konsultacje psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne, z doradcą zawodowym. Realizowane są projekty m.in. biuro wystaw artystycznych, zajęcia plastyczne, fotograficzne, pracownia ruchu i tańca, prowadzenie terapii poprzez muzykę.

Ostatniego dnia przedstawiciele Powiatu Gnieźnieńskiego oraz goście z Ukrainy spotkali się w ogrodzie u stóp Katedry, by omówić zasady tworzenia i funkcjonowania rodzin zastępczych. Była to też okazja na wymianę spostrzeżeń i doświadczeń dotyczących pomocy społecznej. Przy pięknej słonecznej pogodzie przyszedł czas na podsumowanie wizyty. Tego dnia goście odwiedzili Centrum Kultury „Scena to Dziwna”, gdzie trwał Festiwal Wyobraźni. Był to przykład współpracy różnych środowisk artystycznych (plastyka, taniec muzyka), gdzie aktywny udział biorą osoby niepełnosprawne.

Mimo wielu wizyt w placówkach pomocy społecznej stażyści mieli okazję zwiedzić Katedrę, centrum Gniezna, Wieżę Widokową w Dusznie (jako najwyższy punkt Powiatu Gnieźnieńskiego) i zachwycić się makami i modrakami w zbożu.

Podsumowując wizytę 10-ciu stażystów biorących udział w panelu „Pomoc społeczna” strona polska ma nadzieję, że udało jej się pokazać, iż pracując z osobami niepełnosprawnymi, dziećmi pozbawionymi opieki rodziców, rodzinami w kryzysie zawsze trzeba mieć nadzieję na polepszenie ich sytuacji, rozwój osobisty i dostrzeżenie w każdym dużego pozytywnego potencjału.

#### I.1.6 Panel VI dt. profilaktyki zdrowotnej

Ostatni panel odbył się w dniach od 5 do 8 lipca 2010 roku. W Powiecie Gnieźnieńskim przebywało dziewięciu przedstawicieli z Ukrainy – partnerskich samorządów Powiatu Gnieźnieńskiego. Pięcioosobowa delegacja z miasta Browary i czteroosobowa delegacja z Rejonu Humańskiego uczestniczyły w wizycie studyjnej przebiegającej pod hasłem: „profilaktyka zdrowotna”, odbywającej się w ramach projektu pn.: „Wsparcie funkcjonowania administracji samorządowej w mieście Browary i Rejonie Humańskim na Ukrainie”.

W trakcie czterodniowej wizyty ukraińscy urzędnicy zapoznali się z funkcjonowaniem laboratoriów analitycznych, przychodni zdrowia i szpitali działających na terenie Powiatu. Goście odwiedzili te ośrodki i poznali sposoby ich organizacji, działania i wypracowane standardy. Przybliżone zostały także działania tych jednostek zmierzające do dostosowania się do wymogów Unii Europejskiej. W czasie panelu delegacja z Ukrainy mogła także spotkać się i wymienić poglądy z osobami reprezentującymi organizacje pozarządowe, których działania obejmują ochronę zdrowia ludności Powiatu Gnieźnieńskiego.

W pierwszym dniu pobytu gościom przybliżono zakres działalności Wydziału Ochrony Zdrowia w sferze profilaktyki zdrowotnej i spektrum podejmowanych działań polegających na współpracy z organizacjami pozarządowymi (dofinansowanie działań z zakresu ochrony zdrowia realizowanych przez organizacje pozarządowe w Powiecie). Delegacja z Ukrainy zapoznała się także z ideą i działaniem Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Następnie goście obejrzeli prezentacje nt. „Profilaktyka zdrowotna na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego” oraz „Przychodnie na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego”. Tego dnia Państwo: Dariusz Jankowski, Aldona Nowak, Wiesława Patyk i Wojciech Łącki przedstawili działania podejmowane na terenie Powiatu w zakresie mammografii, cytologii, profilaktyki alkoholowej, szczepień ochronnych przeciwko grypie oraz profilaktyki chorób HIV i AIDS młodzieży. W poniedziałek miało miejsce także spotkanie z posłem Pawłem Arndtem oraz senatorem Piotrem Gruszczyńskim. Tego dnia goście z Ukrainy mieli możliwość wymienić doświadczenia w zakresie profilaktyki nowotworowej z Gnieźnieńskim Stowarzyszeniem Amazonek.

W drugim dniu pobytu zorganizowane zostało spotkanie z Wicestarostą Gnieźnieńskim Dariuszem Pilakiem oraz z Etatowym Członkiem Zarządu Wojciechem Krawczykiem. Następnie delegacja mogła zwiedzić Laboratorium Analiz Lekarskich „Sanitas”, zaprezentowano posiadany sprzęt, omówiono rodzaje przeprowadzanych badań, funkcjonowanie laboratorium i sposoby jego finansowania.

Trzeciego dnia przedstawiciele partnerskich samorządów odwiedzili Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Gnieźnie poznali sposoby jego finansowania, funkcjonowanie, bazę lokalową, posiadany sprzęt, organizację pracy – Zakład prezentował dyr. Zenon Józwiak. Następnie Gościom przedstawiony został temat profilaktyki alkoholowej i leczenia uzależnień w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie. Po wizytacji „Dziekanki” przyszedł czas na prezentację VITA Medicus Centrum Medycznego Poradni rodzinnej i specjalistycznej w Witkowie, gdzie nasi Goście mogli poznać zasady działania prywatnych przychodni w Polsce. W przychodni zaprezentowano gabinety medyczne, posiadany sprzęt i zaplecze sanitarno – administracyjne oraz laboratorium. Przedstawiono także program szczepień przeciw grypie, sposoby leczenia chorób układu krążenia, przeprowadzanie badań cytologicznych – działalność przychodni omówił p. Waldemar Webner. Tego samego dnia delegaci uczestniczyli w spotkaniu z przedstawicielem PCK – p. Jaromirem Dzielem, który przedstawił programy zdrowotne pn. „Profilaktyka zdrowego trybu życia” oraz „Organizowanie i propagowanie honorowego krwiodawstwa”. Następnie p. Barbara Bultrowicz zaprezentowała temat „Choroby zawodowe na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego”.

Ostatniego dnia wizyty goście odwiedzili Zespół Opieki Zdrowotnej w Gnieźnie, po jednostce oprowadzał dyr. Włodzimierz Pilarczyk. Stażyści mieli możliwość wejść na poszczególne oddziały szpitala, poznać zasady ich funkcjonowania i posiadany sprzęt. Na zakończenie panelu przedstawiono NZOZ Trzemeszeńską Rodzinno-Specjalistyczną Przychodnię Lekarską „Luxmed” i zapoznano urzędników ukraińskich z zasadami funkcjonowania przychodni, oraz przedstawiono kwestię przeprowadzanych badań cytologicznych i szczepień ochronnych przeciw grypie.

#### I.1.7 Podsumowanie projektu na Ukrainie – konferencje w Browarach i w Humaniu

Podsumowanie projektu pn. „Wsparcie funkcjonowania administracji samorządowej w mieście Browary i Rejonie Humańskim na Ukrainie” odbyło się właśnie na Ukrainie, gdzie zorganizowane zostały dwie konferencje: w dniu 17 października br. w Browarach oraz w dniu 21 października w Humaniu.

Podczas konferencji w Browarach zostały omówione trzy panele: I dt. gospodarki, III dt. bezpieczeństwa publicznego oraz V dt. pomocy społecznej. Z kolei podczas konferencji w Humaniu

została omówiona tematyka pozostałych trzech paneli, tj.: II dt. oświaty, IV dt. ochrony środowiska oraz VI dt. profilaktyki zdrowotnej.

Prezentacja każdego panelu była poprzedzona filmem przygotowanym przez stronę polską dla każdego panelu z osobna. Następnie uczestnicy zarówno z Browar, jak i z rejonu Humańskiego przedstawiali przygotowane przez siebie prezentacje dotyczące każdej tematyki z osobna. Po prezentacjach następowała dyskusja na temat osobistych przeżyć stażystów mających związek z uczestnictwem w projekcie, zwrócenia uwagi na podobieństwa i różnice dzielące rozwiązania systemowe w danym kraju oraz analiza możliwych płaszczyzn współpracy, również w kontekście udziału w kolejnych projektach finansowanych czy to ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych, czy funduszy unijnych. Podczas obu konferencji rozmawiano m.in. o dziedzinach, które można byłoby analizować w sposób bardziej szczegółowy. Wśród tych zasługujących na uwagę były m.in. wymiana doświadczeń w zakresie pracy nad osobami niepełnosprawnymi intelektualnie, wsparcie organizacyjne dotyczące nauki języka polskiego w zainteresowanych szkołach, wymiana doświadczeń pomiędzy służbami mundurowymi w zakresie przygotowania przed Mistrzostwami Europy w piłce nożnej EURO 2012. Ponadto strona ukraińska wyraziła zainteresowanie pozyskaniem doświadczeń na temat sposobu przygotowywania projektów unijnych, ich realizacji i rozliczania. W sferze zainteresowań partnerów ukraińskich znalazła się również turystyka, jako dynamicznie rozwijający się sektor gospodarki, mogący wpływać na poprawę sytuacji ekonomiczno – gospodarczej na danym terenie.

Ważnym akcentem podczas konferencji w Humaniu było podpisanie przez Szefa Lokalnej Administracji Rejonu Humańskiego p. Anatolija Iwanowicza Petrenko umowy o współpracy z Powiatem Gnieźnieńskim. Tym samym Rejon Humański stał się oficjalnym partnerem zagranicznym Powiatu Gnieźnieńskiego. Treść porozumienia w wersji polskiej i ukraińskiej stanowi załącznik nr 2 do niniejszego raportu.

Niewątpliwie wartością dodaną zrealizowanego projektu jest również i fakt wzajemnego poznania się przedstawicieli miasta Browary i Rejonu Humańskiego. Wymiana doświadczeń pomiędzy obydwojema samorządami ukraińskimi wydaje się – na podstawie obserwacji ze strony przedstawicieli delegacji polskiej – równie atrakcyjnym doświadczeniem dla samych zainteresowanych. Co ciekawe, zdecydowana większość stażystów z Browar po raz pierwszy miała okazję być w Humaniu i zwiedzać, znany w całej Ukrainie, Park Zofiówka.

Reasumując, projekt realizowany przez Powiat Gnieźnieński pn. „Wsparcie funkcjonowania administracji samorządowej w mieście Browary i Rejonie Humańskim na Ukrainie” w znacznym stopniu przyczynił się do wzajemnego poznania przedstawicieli zaprzyjaźnionych jednostek samorządowych, a doświadczenia przekazane dzięki temu projektowi powinny zapoczątkować w przyszłości kolejnymi równie interesującymi projektami.

## **I.2 Współpraca z Miastem Browary (poza projektem realizowanym ze środków MSZ)**

W dniach 17 do 19 września Wicestarosta Gnieźnieński Dariusz Pilak oraz przewodnicząca Rady Powiatu Danuta Winiarska uczestniczyli w uroczystościach 380. lecia utworzenia miasta Browary.

W programie uroczystości, w których oprócz przedstawicieli Powiatu Gnieźnieńskiego uczestniczył m.in. również Rafał Wolski – kierownik Wydziału Konsularnego Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie, a także delegacje miast partnerskich z Estonii, Białorusi, Rosji i Francji, było zwiedzanie jarmarku – wystawy browarskich przemysłowców, parada historyczna, która przedstawiała dzieje miasta od czasów słowiańskich aż po współczesność i uroczysty koncert „Gwiazdne show”, podczas którego samorządowcy skierowali pozdrowienia z miast partnerskich do mieszkańców Browar.

Obok części okolicznościowej odbyło się także spotkanie z prezydentem Browar, podczas którego rozmawiano o dalszej współpracy pomiędzy powiatem gnieźnieńskim a miastem Browary.

### **I.3 Utworzenie i przystąpienie przez Powiat Gnieźnieński do stowarzyszenia pod nazwą „Konwent Gmin i Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej współpracujących z samorządami Republiki Ukrainy”.**

Z inicjatywą utworzenia stowarzyszenia „Konwentu Gmin i Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej współpracujących z samorządami Republiki Ukrainy” zwrócił się do Powiatu Gnieźnieńskiego Instytut Rozwoju Regionalnego w Szczecinie (IRR). IRR od kilku lat inicjuje i wspiera współpracę z Ukrainą. W roku 2009 doprowadził do jednoczesnego podpisania w Szczecinie listów intencyjnych, dotyczących współpracy dziesięciu samorządów z centralnej Ukrainy z samorządami polskimi.

Powiat Gnieźnieński został zaproszony do współtworzenia w/w stowarzyszenia na bazie dotychczasowej współpracy z dwoma samorządami z Ukrainy, tj. z Miastem Browary i Rejonem Humańskim. Niewątpliwie Powiat Gnieźnieński został również dostrzeżony przez inicjatorów utworzenia Konwentu jako beneficjent środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w ramach w/w opisanego projektu.

Wola utworzenia i przystąpienia do w/w stowarzyszenia została wyrażona przez Radę Powiatu Gnieźnieńskiego w uchwale nr LIV/415/2010 z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie: utworzenia i przystąpienia do stowarzyszenia pod nazwą „Konwent Gmin i Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej współpracujących z samorządami Republiki Ukrainy”.

Spotkanie założycielskie odbyło się w dniu 7 września w Szczecinie. Na prezesa zarządu wybrano Starostę Drawskiego Stanisława Cybulę, natomiast Starosta Gnieźnieński Krzysztof Ostrowski został wybrany wiceprezesem zarządu stowarzyszenia. Członkami zarządu zostali ponadto: Starosta Białogardzki, Prezydent Starogardu Gdańskiego, Burmistrz Złocieńca i Wójt Kobylanki. Skład osobowy zarządu i komisji rewizyjnej Konwentu znajduje się w załączniku nr 3 do niniejszego raportu.

W Walnym Zebraniu Konwentu uczestniczyli również:

1. Jan Krawczuk - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego
2. Janusz Gawroński - JP Solution Partners
3. Julita Miłosz - Dyrektor Wydziału Współpracy Międzynarodowej Zachodniopomorskiego Urzędu Marszałkowskiego
4. Zygmunt Meyer - Przewodniczący Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
5. Jacek Piechota - Prezes Lubuskiego Oddziału Związku Ukraińców (Przedstawiciel Konsulatu Honorowego w Zielonej Górze)
6. dr Andrzej Wątorski - Instytut Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Szczecińskiego
7. Henryk Kołodziej - Konsul Honorowy Republiki Ukrainy w Szczecinie
8. Zbigniew Pluta - Prezes Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Rozwoju Regionalnego

Konwent jest stowarzyszeniem ogólnopolskim. Ma ono wspierać różnorodne projekty współpracy z Ukrainą, pozyskiwać na nią fundusze europejskie, inicjować kontakty między samorządami, wspierać rozwój samorządów lokalnych na Ukrainie.

Aktualnie Konwent jest na etapie rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym. Jak niniejsze stowarzyszenie będzie realizowało postawione przed sobą zadania – pokaże czas.

## II. Współpraca z jednostkami samorządowymi w Niemczech.

### II.1 Współpraca z Powiatem Teltow - Fläming

#### II.1.1 Pogrzeb śp. Klauza Bochowa, Przewodniczącego Rady Powiatu Teltow- Fläming

Rok 2010 rozpoczął się w Powiecie Teltow- Fläming niezbyt optymistycznie. W dniu 7 stycznia 2010 roku zmarł wieloletni Przewodniczący Rady Powiatu Teltow- Fläming Klaus Bochow (funkcję tę sprawował od 1993 roku). W pogrzebie śp. Klauza Bochowa wzięli udział: Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Gnieźnieńskiego Emilia Dutko, członek Zarządu Powiatu Gnieźnieńskiego Paweł Koch oraz Prezes Gnieźnieńskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego sp. z o.o. Juliusz Trojanowski.

W połowie br. roku odbyły się wybory na nowego Przewodniczącego Rady Powiatu Teltow- Fläming. Został nim Christoph Schulze.

#### II.1.2 Wspólna Europa – współpraca niepełnosprawnych

W ramach współpracy pomiędzy organizacjami osób niepełnosprawnych z Powiatu Teltow- Fläming i Powiatu Gnieźnieńskiego odbywa się co roku szereg imprez kulturalnych m.in. w formie organizacji warsztatów fotograficznych i rękodzieła artystycznego z udziałem osób niepełnosprawnych z miejscowości Dahme, Jüterbog i Gniezna, a także wystawy prac warsztatowych.

Oto krótka relacja nt. otwarcia wystawy prac warsztatowych, pochodząca z portalu internetowego [www.teltow-flaeming.de](http://www.teltow-flaeming.de), cyt:

*„W piątek, 12.02.2010, w miejscowości Pektus, o godz. 14.00, Związek Wspierania Pracy i Kształcenia Zawodowego (VAB e.V. Luckenwalde) otworzy wystawę objazdową dotyczącą projektu „Zmiany w Europie”. W ramach w/w wystawy zostaną pokazane fotografie ze wspólnie przeprowadzonego warsztatu Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Dahme” oraz „Jüterbog”, a także Organizacji VAB i polskiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Promyk” z naszego partnerskiego Powiatu Gnieźnieńskiego. Tematem tej wystawy będzie Zjednoczona Europa, jako projekt pokoju, pojednania i zrozumienia. Przypomnijmy, że w roku 2009 minęło już 5 lat od nawiązania współpracy pomiędzy w/w organizacjami pożytku publicznego z zaprzyjaźnionych powiatów: Teltow- Fläming i Powiatu Gnieźnieńskiego.”*

Wystawa „Wspólna Europa”, oprócz Brandenburgii, była również prezentowana w Brukseli i w Gnieźnie w dniu 7 października br.

#### II.1.3 Wymiana kulturalna

Współpraca Powiatu Gnieźnieńskiego z partnerskim Powiatem Teltow – Fläming obejmuje realizację wielu projektów, w tym także w zakresie kultury. Jednym z elementów tej współpracy stał się wyjazd Chóru Mieszanego „Metrum” do niemieckiego miasta Luckenwalde, który miał miejsce w maju br.

Centrum Kultury „Scena to dziwna” szczydzi się wyjątkową energią i pomysłowością w realizowaniu zadań artystycznych, ale w swym bezpośrednim działaniu nie ma żadnego chóru. Stąd już od pewnego czasu trwały intensywne poszukiwania dobrego ambasadora polskiej kultury. W końcu wybór padł na chór szczyjący się już znaczącymi sukcesami – „Metrum”.

Decyzja spotkała się z zadowoleniem obu stron, zarówno członków i kierownictwa chóru, jak i Starostwa Powiatowego.

Jak stwierdził Andrzej Cieśliński, jeden z chórzystów, cyt: *„Najważniejsza dla muzyków jest możliwość pokazywania się. To jeden z bodźców, który pozwala intensywniej pracować i rozwijać się. Po prostu motywuje do pracy. Dlatego z prawdziwym zadowoleniem przyjęliśmy propozycję pana starosty, mimo że działamy pod patronatem Miejskiego Ośrodka Kultury.”*

Natomiast prezes chóru Zbigniew Cieśliński dodał, że to ogromna szansa dla chóru, który boryka się z kłopotami finansowymi.

Występy gnieźnieńskich chórzystów w Luckenwalde zostały przyjęte z prawdziwym entuzjazmem. Nie brakowało gratulacji i podziękowań ze strony niemieckiej.

Dyrekcja Centrum Kultury „Scena to dziwna” będąc jeszcze w Niemczech zaprosiła chór niemiecki do Powiatu Gnieźnieńskiego w celu złożenia rewizyty. Rewizyta ta prawdopodobnie odbędzie się pod koniec czerwca 2011 roku, kiedy to eSTeDe planuje zorganizowanie II Festiwalu Wyobraźni.

#### II.1.4 Współpraca gospodarcza

Podobnie jak w latach poprzednich, również i w tym roku, delegacja z Powiatu Gnieźnieńskiego została zaproszona do udziału w Tygodniu Gospodarki w dniach od 3 do 5 listopada. Tematem tegorocznego Tygodnia Gospodarki jest "Zmiana społeczno-ekonomiczna w życiu codziennym w powiecie Teltow-Flaeming". Motywem dnia 3 listopada jest "Znaczenie wykształcenia i dokształcania", natomiast w dniu 4 listopada oferowane będzie firmom i przyszłym założycielom firm poradnictwo z różnych stron (Wielki Dzień Poradnictwa). Ponadto w ramach obchodów Tygodnia Gospodarki odbędzie się gala, podczas której zostaną wręczone Nagrody Gospodarcze Powiatu Teltow-Fläming.

## **II.2 Podjęcie współpracy z miastem Magdeburg**

### II.2.1 Wizyta delegacji z miasta Magdeburg w Powiecie Gnieźnieńskim

W dniach od 10 do 12 marca br., w odpowiedzi na zaproszenie Starosty Gnieźnieńskiego, Krzysztofa Ostrowskiego, Powiat Gnieźnieński gościł na swoim terenie przedstawicieli z miasta Magdeburg: Dr. Rüdigera Koch, Burmistrza miasta Magdeburg, Panią Edith Wagener, Przewodniczącą Landu Sachsen-Anhalt i jednocześnie przedstawicielkę Stowarzyszenia Wisła - Warta, a także Prof. Matthiasa Puhle, Dyrektora Magdeburgskiego Muzeum.

Ze względu na związki historyczne łączące miasta: Magdeburg, Gniezno oraz Pragę, w celu omówienia kwestii związanych z wypromowaniem szlaku Św. Wojciecha, do Powiatu Gnieźnieńskiego przyjechała również w tym czasie Konsul Honorowy Republiki Czeskiej w Poznaniu, Pani Renata Mataczyńska.

Głównym celem przyjazdu delegacji z Magdeburga do Powiatu Gnieźnieńskiego była możliwość przeprowadzenia rozmów na temat podjęcia oficjalnej współpracy pomiędzy Powiatem Gnieźnieńskim a miastem Magdeburg. W dniu 10 marca w starostwie odbyło się spotkanie władz Powiatu Gnieźnieńskiego i miasta Magdeburg z udziałem zaproszonych gości: Ks. kan. Jana Kasprowicza, Proboszcza Parafii Katedralnej, a także przedstawicieli: Gnieźnieńskiego Stowarzyszenia „Dom Europejski”, Kolegium Europejskiego, Wyższej Szkoły Humanistyczno- Menedżerskiej „Milenium” oraz Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Podczas niniejszego spotkania został podpisany



list intencyjny pomiędzy Powiatem Gnieźnieńskim a Miastem Magdeburg, w którym została wyrażona wola współpracy w zakresie kultury, oświaty i gospodarki. Treść niniejszego listu intencyjnego w języku polskim i niemieckim stanowi załącznik nr 4 do raportu.

Starosta Krzysztof Ostrowski witając niemieckich gości powiedział między innymi, cyt: *„Nasze miasta łączy przede wszystkim 1000 - letnia historia i postaci wybitnych autorytetów Europy wczesnego średniowiecza - św. Wojciech, patron Polski oraz cesarz Otton III. To już wystarczający powód, aby poznać się bliżej i nawiązać kontakty, ale Powiat Gnieźnieński to nie tylko miejsce uświęcone historią, pierwsza stolica Polski, w której koronowano pięciu polskich władców, to także region atrakcyjny turystycznie. Życzę państwu miłego pobytu i wielu wrażeń tak duchowych, jak i intelektualnych.”*

Wicestarosta Dariusz Pilak podkreślił wagę kontaktów bilateralnych w kontekście zjednoczonej Europy, przypomniał również ślady obecności w Gnieźnie wspólnej dla naszych miast przeszłości – 3 kwaterę Drzwi Gnieźnieńskich przedstawiającą oddanie św. Wojciecha w 972 roku do szkoły Otryka przy katedrze w Magdeburgu.

Burmistrz miasta Magdeburg dr Rüdiger Koch podziękował inicjatorom tego spotkania pani Edith Wagoner, przewodniczącej landu Saksonia - Anhalt, urodzonej w Powiecie Gnieźnieńskim wielkiej miłośniczce gnieźnieńskiej ziemi oraz pani Zofii Gąsiorek reprezentującej Stowarzyszenie „Dom Europejski”. W swoim wystąpieniu wymienił dwa aspekty uzasadniające powody nawiązania bliskiej współpracy. Pierwszym z nich jest wspólna historia, a drugim wspólna teraźniejszość, cyt: *„Musimy sięgać do naszych wspólnych korzeni po to, aby budować teraźniejszość wolną od złych zaszłości, Niemcy mają świadomość roli Polski i Węgier w procesie transformacji Europy. Teraz musimy zadbać o właściwe relacje tak ważne dla młodego pokolenia. Będziemy tutaj swoją obecnością i podpisaniem listu intencyjnego robić wszystko, żeby przyczynić się do zjednoczenia naszej Europy”.*

Podczas dyskusji dotyczącej sposobu dalszej współpracy padło wiele interesujących projektów jej realizacji ze strony przedstawicieli środowisk naukowych. Dyrektor naukowy Kolegium Europejskiego prof. Leszek Mrozewicz zaproponował współpracę akademicką. Jego inicjatywa związana z badaniami Pracowni Studiów Gnieźnieńskich spotkała się z życzliwością prof. Matthiasa Puhle - dyrektora Muzeum Kultury i Historii w Magdeburgu, którego zdaniem koncepcja ta jest zbieżna z zakresem prac badawczych uniwersytetu w Magdeburgu, badającego między innymi historię 650 miast europejskich założonych na prawie magdeburskim. Zaproponował również włączenie do prac nad planowaną w 2012 roku wystawą z okazji 1100 rocznicy urodzin Ottona III strony polskiej. Burmistrz Rüdiger Koch podkreślił konieczność promocji Powiatu Gnieźnieńskiego w Magdeburgu. Przyznał, że najlepszym sposobem prezentacji byłaby wystawa zorganizowana w Niemczech połączona z koncertem przygotowanym przez środowiska artystyczne obu jednostek samorządu terytorialnego. Ksiądz kanonik Jan Kasproicz przywołał ideę pielgrzymek ekumenicznych szlakiem Ottona III, podkreślając, że jest to spektakularny przykład jednoczenia się środowisk świeckich i kościelnych.

Dokonując podsumowania dyskusji, burmistrz Koch ocenił wszystkie przedstawione propozycje za interesujące i godne realizacji, cyt: *„Uzyskane dzisiaj informacje przedstawię na najbliższym posiedzeniu Rady Miejskiej. Są to propozycje atrakcyjne i warte realizacji tak z punktu widzenia nauki, jak i ekonomii. Myślę, że skonkretyzujemy je już podczas rewizyty polskiej delegacji w Niemczech.”*

Starosta Krzysztof Ostrowski podziękował za złożoną deklarację, a dokonując oceny spotkania powiedział, cyt: *„Pragnę na zakończenie wyrazić gorące słowa podziękowania paniom Wagoner i Gąsiorek oraz środowisku kościelnemu. To ich determinacja umożliwiła nasze spotkanie. Jestem zbudowany mnogością zaproponowanych dzisiaj propozycji współpracy. Mam nadzieję, że dzięki aktywności obu stron ich realizacja już wkrótce będzie możliwa.”*

W drugim dniu pobytu delegacji w Powiecie Gnieźnieńskim odbyło się spotkanie delegacji z jego eminencją Henrykiem Muszyńskim, Prymasem Polski.

Kulminacyjnym punktem wizyty przedstawicieli z Magdeburga w Powiecie Gnieźnieńskim, był jednak udział w inauguracji VIII Zjazdu Gnieźnieńskiego pn. „Rodzina nadzieją Europy”.

W kwestiach współpracy z Magdeburgiem należy przypomnieć, iż pierwsze kontakty z tym miastem zostały zainicjowane już w 2006 roku, dzięki inicjatywie członków Gnieźnieńskiego

Stowarzyszenia „Dom Europejski” oraz przy wsparciu i zaangażowaniu ze strony Pani Edith Wagener, reprezentującej niemieckie Towarzystwo Wisła – Warta. Wtedy to delegacja z miasta Magdeburg przybyła do Gniezna na uroczystość odsłonięcia obelisku, upamiętniającego pamięć zmarłych obywateli niemieckich, pochowanych na cmentarzu ewangelickim w Gnieźnie przy ul. Roosevelta, w tzw. Parku Trzech Kultur. Wydarzenie to zainicjowało szereg spotkań pomiędzy przedstawicielami miasta Magdeburg a Powiatu Gnieźnieńskiego.

Warto przypomnieć, że Magdeburg leży nad Łabą w północno-środkowej części Niemiec, na wschodnim brzegu Magdeburger Börde. Z Magdeburga do Berlina jest około 130 kilometrów. Jest to miasto na prawach powiatu, i zarazem stolica Kraju Związkowego Landu Sachsen-Anhalt, a także siedziba biskupstwa katolickiego i ewangelickiego. W roku 2005 Magdeburg obchodził 1200 lat swojego istnienia.

### II.2.2 Ekumeniczna pielgrzymka: Gniezno - Magdeburg

W roku 2010 już po raz szósty odbyła się ekumeniczna pielgrzymka, na trasie Gniezno-Magdeburg, która jest głęboko zakorzeniona w polsko-niemieckiej historii i związana z powstaniem po obu stronach Odry pierwszych arcybiskupstw: gnieźnieńskiego i magdeburgskiego. To także pamiątka pielgrzymki cesarza Ottona III, który w 1000 roku przybył z Magdeburga do grobu Św. Wojciecha w Gnieźnie.

Tegorocznej drodze pątniczej, która wyruszyła z Gniezna do Magdeburga, w terminie 23-30 czerwca przyświecało motto: „Bądźmy świadkami miłości”. Koordynatorem pielgrzymki ze strony polskiej był Ks. Jan Kwiatkowski - Wikary Parafii Św. Wawrzyńca w Słupcy.

W związku z tym wydarzeniem, w dniu 7 kwietnia br., w siedzibie Parafii przy Bazylice Prymasowskiej pw. Wniebowzięcia NMP, odbyło się spotkanie polsko - niemieckiej grupy roboczej-organizatorów VI Ekumenicznej Pielgrzymki pn. „Od Jana do Piotra i Pawła”.

Ze strony niemieckiej w spotkaniach grupy roboczej wzięli udział, przybyli do Gniezna przedstawiciele Kościoła Ewangelickiego w Magdeburgu: Pan Manfred Fiek- Członek Ewangelickiej Rady Parafialnej Magdeburgskiej Katedry p. w. Św. Katarzyny i Maurycego wraz ze swoją żoną Helgą, a także przedstawiciele Ewangelickiej Diecezji Berlin- Brandenburgia-Śląsk: Pastor Justus Werdin, Dr. Werner Kroetschell, a także Pastor Johanna Friese- przedstawicielka Ewangelickiego Radia w Berlinie.

Ze strony polskiego Kościoła Katolickiego polsko-niemieckiemu spotkaniu grupy roboczej przewodniczył Ks. Kan. Jan Kasprowicz - Proboszcz Parafii Archikatedralnej pw. Najświętszej Marii Panny w Gnieźnie. Organizatorzy corocznych pielgrzymek ekumenicznych śladami Ottona III do grobu Św. Wojciecha, na trasie Gniezno-Magdeburg, wzięli również udział w spotkaniu z Jego Eminencją Abp Henrykiem Muszyńskim, Prymasem Polski, Metropolita Gnieźnieńskim.

Inicjatywa pielgrzymki pomiędzy Magdeburgiem a Gnieznom została zaproponowana już w 2003 r. podczas odbywających się Dni Ekumenicznych w Berlinie, a pielgrzymowanie szlakiem Ottona III do Gniezna, do Grobu Św. Wojciecha została zaproponowana przez Ewangelików. W 2005 roku odbyła się I oficjalna pielgrzymka pomiędzy Magdeburgiem a Gnieznom z udziałem protestantów i katolików. Od tamtej pory w ciągu kilku lat utarła się formuła oficjalnej pielgrzymki. Wyrusza ona na przemian – raz z Gniezna, raz z Magdeburga w okolicach wspomnienia św. Jana i trwa do wspomnienia św. Piotra i Pawła. Pielgrzymka ma charakter kameralny, co roku uczestniczy w niej kilkadziesiąt osób.

### II.2.3 Wspólne projekty Powiatu Gnieźnieńskiego i Magdeburga

O projektach planowanych do wspólnej realizacji rozmawiał w połowie czerwca br. w Magdeburgu Starosta Gnieźnieński Krzysztof Ostrowski z burmistrzem tego miasta Rüdigerem

Kochem. Rozmowy miały bardzo konkretny charakter, a ich efekty powinny być możliwe do zabaczenia w najbliższym czasie.

Członkiem delegacji był również prof. zw. dr hab. Kazimierz Domagała, kierownik Zakładu Kultury Zachodnioeuropejskiej w Instytucie Kultury Europejskiej w Gnieźnie. Podczas spotkania w magdeburskim ratuszu z burmistrzem Rüdigerem Kochem obydwie strony podkreślały duże znaczenie wspólnej historii, która staje się punktem wyjścia do budowania relacji w przyszłości.

Konkretnie, na temat wspólnych przedsięwzięć była okazja porozmawiać podczas narady, w której oprócz władz, uczestniczyli również dyrektorzy poszczególnych wydziałów ratusza oraz magdeburskich placówek historycznych i kulturalnych. Wśród zaplanowanych na najbliższą przyszłość projektów jest m.in. wystawa dotycząca dziejów Magdeburga i Gniezna, warsztaty teatralne, prowadzone przez słynny w Niemczech teatr lalkarski oraz udział najmłodszych mieszkańców Powiatu Gnieźnieńskiego w organizowanych w Magdeburgu Dniach Kultury Dziecięcej.

Warto zaznaczyć, że wystawa dotycząca wspólnych dziejów pomiędzy Magdeburgiem i Gnieznom łączy się z większym projektem realizowanym przez Muzeum w Magdeburgu pn. „Artystyczny stosunek między Polską a Niemcami w średniowieczu”. Wystawa ta zostanie otwarta w dniu 2 stycznia 2011 roku. Nosi ona tytuł „Polska i Niemcy 1000 lat sąsiedztwa w Europie” i należy do centralnego projektu polskiej prezydencji w Unii Europejskiej od 1 lipca do 31 grudnia 2011 roku.

Natomiast w związku z tym, że większość propozycji współpracy pomiędzy stroną polską a niemiecką dotyczy współpracy na linii Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu / Instytut Kultury Europejskiej w Gnieźnie a Uniwersytet Otto – von – Guericke w Magdeburgu, korespondencja w sprawie szczegółów prowadzona jest bezpośrednio pomiędzy obydwoma uniwersytetami.

Warto jednak nadmienić, że inicjatywa współpracy z Uniwersytetem w Magdeburgu związana z badaniami Pracowni Studiów Gnieźnieńskich, spotkała się z zainteresowaniem prof. Matthiasa Puhle - dyrektora Muzeum Kultury i Historii w Magdeburgu. Badania naukowe prowadzone w Kolegium Europejskim są zbieżne z zakresem prac badawczych uniwersytetu w Magdeburgu, badającego między innymi historię 650 miast europejskich założonych na prawie magdeburskim. Dzięki temu Kolegium Europejskie zostanie włączone do prac strony polskiej nad planowaną w 2012 roku wystawą z okazji 1100 rocznicy urodzin Ottona III.

#### II.2.4 Muzyczna biesiada polsko – niemiecka

W dniu 26 lipca br, w auli królewskiej Medycznego Studium Zawodowego w Gnieźnie odbył się niezwykle koncert chórów, którego członkowie zdążyli się już zaprzyjaźnić. Magdeburski Rodzinny Chór Młodsze Seniora, dzięki zaangażowaniu Edith Wägener, przewodniczącej landu Saksonia - Anhalt, urodzonej w Powiecie Gnieźnieńskim oraz pani Zofii Gąsiorek reprezentującej Stowarzyszenie „Dom Europejski”, na zaproszenie starosty Krzysztofa Ostrowskiego, wicestarosty Dariusza Pilaka oraz Towarzystwa Miłośników Gniezna, gościł w naszym mieście już po raz drugi. Wśród zaproszonych gości obecny był również Lech Gołyński, zastępca dyrektora Kolegium Europejskiego.

Niezwykle wzruszona przewodnicząca Edith Wägener podziękowała władzom Powiatu Gnieźnieńskiego w imieniu burmistrza miasta Magdeburg dr Rüdigera Kocha oraz członków chóru za zaproszenie, a w dowód uznania i sympatii wręczyła wicestaroscie Dariuszowi Pilakowi, senatorowi Piotrowi Gruszczyńskiemu, sprawującemu patronat honorowy nad koncertem, oraz członkowi Towarzystwa Miłośników Gniezna, Janowi Wesołowskiemu, pamiątkowy Medal Królowej Edyty.

Honorowe wyróżnienie wicestarosta skomentował słowami, cyt: „Czuję się zaszczycony i dumny z faktu współpracy z państwem. Natomiast Medal Królowej Edyty stanowi dopełnienie odebranego w zeszłym roku wyróżnienia – Medalu Ottona I, małżonków wszakże nie wolno rozdzielać, to dobrze, że znowu będą razem – dodał żartobliwie.”

Wicestarosta Pilak uhonorował przewodniczącą Edith Wägener monetą okolicznościową bitą dla upamiętnienia Zjazdu Gnieźnieńskiego w roku 1000 oraz pamiątkową statuetką. Drugą z monet

wicestarosta złożył na ręce liderki chóru Retro, pani Aliny Józwiak, jako wyraz uznania dla artystycznych dokonań zespołu.

Jako pierwszy wystąpił gnieźnieński chór Retro, prezentując biesiadny repertuar adekwatny do letniej aury. Był więc i nieśmiertelny „strumyk, co płynie z wolna”, ale i „wakacje w Złotym Brzegu”, słowem wszystko, o czym marzy wybierający się na urlop przeciętny obywatel. Magdeburscy chórzyści oprócz regionalnych piosenek niemieckich, w których pojawiły się elementy jodłowania, wykonali także polskie standardy biesiadne - "Góralu, czy ci nie żal" oraz "Szła dziewczeczka do laseczka", wzbudzając aplauz wśród rozśpiewanej widowni.

### III. Podejmowanie kontaktów z innymi partnerami zagranicznymi

#### III.1 Turcja w drodze do Europy

Turcja przede wszystkim kojarzy nam się z niezwykłą, orientalną kulturą, z całym bogactwem zabytków i interesujących miejsc, egzotyczną roślinnością, złocistym piaskiem gorących plaż i ciepłym, błękitnym morzem.

A jakie atuty ma w oczach przedstawicieli Turcji nasz kraj? Okazuje się, że Turcy postrzegają Polskę jako świetne miejsce do robienia biznesu oraz kraj, który dobrze potrafi wykorzystać środki unijne.

W dniu 19 marca br. Starosta Gnieźnieński Krzysztof Ostrowski przyjął turecką delegację, którą tworzyli reprezentanci władz miasta Havza oraz przedstawiciele biznesu - Erol Rüstemoglu starosta Rejonu Havza, Murat Skiz burmistrz miasta Havza, Aziz Sahin prezes stowarzyszenia tureckich przedsiębiorców w Europie ATiK, Mahmut Karahan prezes Izby Gospodarczej w Hanzie, prezes Izby Rolnej w Havzie oraz radni Havzy.

Podczas spotkania została przedstawiona oferta inwestycyjna powiatu. Rozmawiano również o funkcjonowaniu administracji i izb gospodarczych w obu krajach oraz o aplikowaniu i wykorzystywaniu środków unijnych.

Turcja ma aspiracje wejścia do UE. Jak zgodnie podkreślili przedstawiciele Havzy chcą nawiązać współpracę z Powiatem Gnieźnieńskim, dzięki której będą mogli skutecznie ubiegać się o unijne dotacje przyznane Turcji przez UE w ramach programów przedakcesyjnych. Organizacja ATiK współpracuje już w Polsce z 30 powiatami np. z powiatem krotoszyńskim i jarocińskim. Starosta Rejonu Havza Erol Rüstemoglu zaproponował również współpracę w zakresie kultury, edukacji i sportu. Jak się okazuje uprawnienia starostów w Turcji są znacznie szersze niż w Polsce. W Turcji wszystkie sprawy na danym terenie, za wyjątkiem sądownictwa i wojska, podlegają władzy starosty. Warto jednak nadmienić, że starostowie w Turcji są mianowani przez rząd i ściśle realizują jego politykę. Murat Skiz burmistrz miasta Havza przedstawił główne atuty, tego uroczego liczącego 45 tys. ludności miasta. Havza słynie przede wszystkim z wód termalnych, które mają potwierdzone właściwości lecznicze i odmładzające. W rejonie Havzy dominuje przemysł przetwórczo-rolniczy. Burmistrz wskazał również, że Havza posiada strefę gospodarczą.

*„Biznes i ekonomia są ważne, ale widzę przede wszystkim duże możliwości współdziałania na płaszczyźnie kultury oraz wymiany młodzieży” – mówił podczas spotkania starosta Krzysztof Ostrowski. „Należymy przecież do dwóch kręgów kulturowych. Turcja to niezwykle kraj położony na styku dwóch kontynentów Europy i Azji. To nie tylko bogactwo pradawnej cywilizacji, unikatowe zabytki islamskie i europejskie, ale coś jeszcze - kultura w naturalny sposób zespolona z religią islamu i specyficzna, odmienna od naszej - tradycją i obyczajowością.”*

Przyszłość pokaże jakie będą efekty spotkania przedstawicieli dwóch odrębnych kultur.

Opracowanie:  
Wydział Promocji i Rozwoju  
Starostwo Powiatowe w Gnieźnie  
27.X.2010 r.

## Załączniki

### Załącznik nr 1 – wykaz wszystkich partnerów zagranicznych Powiatu Gnieźnieńskiego

Partner	Powiat Teltow-Flaeming	Prowincja Di Forli-Cesena	Browary	Magdeburg	Rejon Humański
Kraj	Niemcy	Włochy	Ukraina	Niemcy	Ukraina
Region	Brandenburgia	Emilia Romania	Obwód kijowski	Saksonia-Anhalt	Okręg Czerkawski
Stolica	Luckenwalde	Forli	Miasto Browary	Magdeburg	Humań
Liczba ludności	161 847	379 679	86 165	226 610	49 800
Powierzchnia	2 092,1 km kw	2 377 km kw	34 km kw	201 km kw	1 394,7 km kw
Odległość od Gniezna	363 km	1013 km	1129 km	460 km	1300 km
Główne dziedziny gospodarki	biotechnologia, przemysł samochodowy, obróbka i przetwarzanie metali, przemysł spożywczy, odnawialne źródła energii, nauka	przemysł odzieżowy, przemysł meblowy, turystyka, rolnictwo, mechanika, informatyka, usługi	metalurgia, przemysł obuwniczy, infrastruktura sportowa, przemysł piwowarski	przemysł maszynowy i metalowy, przemysł chemiczny i spożywczy	rolnictwo, przetwórstwo branży rolno-spożywczej, przedsiębiorstwa rolnicze, przemysł budowlany, przemysł lekki, handel, małe i średnie przedsiębiorstwa
Główne atrakcje turystyczne	Flaeming-Skate: ścieżki dla rowerzystów, skaterów i rolkarzy, Wioska Muzealna Baruther Glashutte w Baruth, Średniowieczne	Galeria Sztuki, Bazylika Madonny del Monte, Narodowy Park Lasów-Casentino	Muzeum Miasta Browary, historyczny klasztor prawosławny	Katedra ŚŚ. Katarzyny i Maurycego, zespół klasztorny norbertanów, liczne kościoły, ratusz, Zielona Cytadela,	Park Zofiówka Potockich, Staw Ostaszowski, gimnazjum męskie Żołtnewoju Rewolucji 21 z 1896 r.

	zabytki w Juterbog, Historyczne młyny w miejscowości Pektus i Dennewitz				
Data podjęcia współpracy	23.08.2003	29.05.2004	12.06.2009	10.03.2010	21.10.2010
Osoba na czele urzędu	Peer Giesecke	Massimo Bulbi	Sapozhko Igor Vasyliovycz	Lutz Trümper	Anatolij Iwanowicz Petrenko
Przewodniczący Rady	Christoph Schulze	Zoffoli Daniele	brak danych	Beate Wübbenhorst	Mikola Mukowos
Strona internetowa	<a href="http://www.teltow-flaeming.de">www.teltow-flaeming.de</a>	<a href="http://www.provincia.forli-cesena.it">www.provincia.forli-cesena.it</a>	<a href="http://www.brovary-rada.gov.ua/">http://www.brovary-rada.gov.ua/</a>	<a href="http://www.magdeburg.de/">http://www.magdeburg.de/</a>	<a href="http://www.uman.kiev.ua/">http://www.uman.kiev.ua/</a>

## Załącznik nr 2 – umowa o współpracy partnerskiej pomiędzy Powiatem Gnieźnieńskim a Rejonem Humańskim na Ukrainie



### UMOWA O PARTNERSKIEJ WSPÓŁPRACY I PARTNERSTWIE

pomiędzy Rejonem Humańskim, Obwód Czerkaski (Ukraina)  
i Powiatem Gnieźnieńskim (Rzeczpospolita Polska)

Zgodnie z decyzją, na mocy podjętych uchwał przez Radę Rejonu Humańskiego i Radę Powiatu Gnieźnieńskiego, Rejon Humański i Powiat Gnieźnieński zgodnie wyrażają życzenie pogłębienia wzajemnych kontaktów, jak również rozbudowania partnerskiej współpracy.

Współpraca powinna rozwijać się przede wszystkim poprzez bezpośrednie kontakty między stowarzyszeniami, związkami, przedsiębiorstwami, organizacjami i obejmować następujące zagadnienia i działania:

1. współpracę w zakresie oświaty, kultury, sportu i działalności społecznej poprzez sprzyjanie wymianie delegacji, zespołów kulturalnych, drużyn sportowych, podczas organizacji ważnych świąt oraz różnych innych przedsięwzięć, a także popieranie nawiązywania kontaktów pomiędzy młodzieżą z Rejonu Humańskiego i Powiatu Gnieźnieńskiego,
2. wymianę oficjalnych delegacji, nawiązywanie kontaktów, sprzyjanie współpracy pomiędzy obywatelami, organizacjami społecznymi, instytucjami z Rejonu Humańskiego i Powiatu Gnieźnieńskiego,
3. współpracę w zakresie wzajemnej promocji lokalnej przedsiębiorczości, wymianę kontaktów pomiędzy przedsiębiorstwami, promocję dobrych praktyk oraz zachęcanie lokalnych firm do inwestowania na terenie kraju partnera,
4. Wymianę doświadczeń z zakresu promocji turystycznej obu samorządów oraz z zakresu pozostałych zadań obu jednostek samorządowych, między Przedstawicielami Rady i Zarządu obu jednostek administracyjnych,

Szczególny nacisk należy położyć na spotkania mieszkańców obydwu powiatów w celu wzajemnego poznania, wymiany poglądów oraz rozwoju przyjacielskich kontaktów. Obie strony zobowiązują się do popularyzacji informacji o Powiecie Gnieźnieńskim i Rejonie Humańskim.

Obie strony zamierzają współfinansować działania zmierzające do realizacji planowanych zadań, uwzględniając warunki prawno-budżetowe oraz w ramach posiadanych środków finansowych na ten cel.

Realizacja powyższych zagadnień uwzględniać będzie możliwość korzystania z dostępnych środków Unii Europejskiej.

Obie strony będą współpracować na bazie corocznie ustalanych wspólnie programów współpracy. Każda ze stron wyznaczy i poda drugiej stronie odpowiedzialną za to osobę.

Na corocznych spotkaniach obu stron będzie oceniany stan realizacji wspólnej deklaracji i potwierdzana kontynuacja programu współpracy.

Niniejsza umowa została sporządzona w języku polskim i ukraińskim, w jednakowym brzmieniu.

Podpisano dnia 21 października 2010 roku w Humaniu.

Z ramienia Rejonu Humańskiego:

Anatolij Iwanowicz Petrenko

Szef Lokalnej Administracji  
Rejonu Humańskiego

Z ramienia Powiatu Gnieźnieńskiego:

Krzysztof Ostrowski

Starosta Gnieźnieński





## УГОДА ПРО ПАРТНЕРСЬКУ СПІВПРАЦЮ Й СПІВРОБІТНИЦТВО

Між Гнезненським повітом (Польська республіка)  
та Уманським районом Черкаської області (Україна)

Згідно прийнятих рішень повітовою радою Гнезна та Уманською районною радою (рішення від 18.09.2009 №35-8/V "Про схвалення угоди щодо співпраці між Уманським районом і Гнезненським повітом Велькопольського воєводства у Польщі") представники Гнезненського повіту і Уманського району висловлюють спільне бажання поглиблювати взаємні контакти, а також розвивати партнерську співпрацю.

Співпраця повинна розвиватися передусім шляхом безпосередніх контактів між об'єднаннями, союзами, підприємствами, організаціями, охоплюючи наступні сфери і почини:

1. співпраця в галузях освіти, культури, спорту і суспільної діяльності шляхом обміну делегаціями, художніми ансамблями, спортивними командами під час проведення важливих свят чи інших заходів, а також підтримка зародження контактів між молоддю Гнезненського повіту та Уманського району,
2. обмін програмами, офіційними делегаціями, встановлення взаємин, сприяння співпраці між громадянами, суспільними організаціями, установами Гнезненського повіту та Уманського району,
3. співробітництво у галузі підтримки взаємного локального підприємництва, обмін досвідом між підприємствами, пропагування високих досягнень, у тому числі і в галузі сільського господарства, а також заохочення місцевих фірм до інвестування на території країни свого партнера,
4. взаємообмін здобутим досвідом між органами самоуправління у галузі туристичного заохочення, а також в інших сферах своєї діяльності, між членами ради та керівництвом обох адміністративних одиниць.

Особливу увагу слід приділяти зустрічам мешканців обох районів з метою дружнього зближення, обміну поглядами та розвитку партнерських взаємин. Обидві сторони зобов'язуються популяризувати інформацію про Гнезненський повіт і Уманський район.

Сторони мають намір фінансувати заходи по реалізації планованих завдань, приймаючи до уваги юридично-бюджетні умови та діючи в рамках виділених на такі цілі коштів.

Реалізація вищезгаданих завдань передбачає можливість використання доступних фінансів Європейського Союзу.

Обидві сторони співпрацюють на підставі оновлюваних з року в рік програм співпраці. Кожна з них призначить для цього свого уповноваженого й представить його другій стороні.

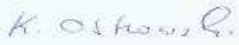
На щорічних зустрічах обох сторін оцінюватиметься стан реалізації спільної декларації та підтверджуватиметься продовження програми співробітництва.

Дана Угода написана українською та польською мовами, укладена у трьох примірниках, що мають ідентичний зміст.

Від імені Гнізненського повіту Великопольського воєводства Республіки Польща

Староста повіту

Кшиштоф Островський

  
.....  
Старостат повіту Гнізно

вул. Яна Павла II, 9/10  
62-200, м.Гнізно, Польща  
тел:+ 48 61 424 07 06  
факс: +48 61 424 07 70  
e-mail: [starostwo@powiat-gniezno.pl](mailto:starostwo@powiat-gniezno.pl)  
[powiat-gniezno.pl](http://powiat-gniezno.pl)

Підписано 15.10.2010 року

Від імені Уманської районної ради Черкаської області Україна

Заступник голови районної ради

Микола Муковоз

  
.....  
Уманська районна рада

пл. Леніна, 1  
м. Умань, Черкаська обл.  
Україна, 20300  
тел: +38 04744 3-50-35  
факс: +38 04744 3-24-47,  
e-mail:  
[umanrayrada@ukrpost.ua](mailto:umanrayrada@ukrpost.ua)

Підписано 21.10.2010 року

Від імені Уманської районної державної адміністрації Черкаської області Україна

Голова районної державної адміністрації

Анатолій Петренко

  
.....  
Уманська районна державна адміністрація

пл. Леніна, 1  
м. Умань, Черкаська обл.  
Україна, 20300  
тел: +38 04744 3-33-78  
факс: +38 04744 3-32-24,  
3-24-31  
e-mail: [urda@it-tim.net](mailto:urda@it-tim.net)

Підписано 21.10.2010 року

**Załącznik nr 3 – skład zarządu i komisji rewizyjnej nowo utworzonego stowarzyszenia Konwent Gmin i Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej współpracujących z samorządami Republiki Ukrainy**

**Zarząd**

1. Prezes Zarządu - Stanisław Cybula (Starosta Powiatu Drawskiego)
2. Wiceprezes Zarządu - Krzysztof Ostrowski (Starosta Powiatu Gnieźnieńskiego)
3. Sekretarz Zarządu – Edmund Stachowicz (Prezydent Miasta Starogard Gdański)
4. Skarbnik Zarządu – Krzysztof Bagiński (Starosta Powiatu Białogardzkiego)
5. Członek Zarządu – Waldemar Włodarczyk (Burmistrz Miasta Złocieńiec)
6. Członek Zarządu – Andrzej Kaszubski (Wójt Gminy Kobylanka)

**Komisja Rewizyjna**

1. Barbara Nowak (Burmistrz Miasta Polczyn-Zdrój)
2. Karina Błaszczuk (Sekretarz Miasta Sulmierzyce)
3. Stanisław Błysz (Przewodniczący Rady Miejskiej w Gryficach)

**Załącznik nr 4 - list intencyjny pomiędzy Powiatem Gnieźnieńskim a Miastem Magdeburg  
wyrażający wolę współpracy w zakresie kultury, oświaty i gospodarki**



**Miasto  
Magdeburg**



**Powiat  
Gnieźnieński**

**LIST INTENCYJNY**

w sprawie wyrażenia woli nawiązania stosunków partnerskich pomiędzy:

**Powiatem Gnieźnieńskim  
Województwo Wielkopolskie, Rzeczpospolita Polska  
a  
Miastem Magdeburg  
Land Saksonia- Anhalt, Niemcy**

Pomni i odpowiedzialni za wielowiekową, wspólną historię inicjatyw obywatelskich i kościoła katolickiego, wyrażamy wspólny zamiar nawiązania i poszerzenia wymiany samorządowej, szczególnie w zakresie kultury, oświaty i gospodarki. Połączeni poprzez tysiącletnią historię, która została wyróżniona poprzez postacie: Św. Wojciecha i Cesarza Ottona III, dziś w przededniu VIII Zjazdu Gnieźnieńskiego, chcemy dać wyraz pamięci spotkaniu Cesarza Ottona III i Bolesława Chrobrego przy grobie Św. Wojciecha.

Współpraca nasza powinna być rozumiana jako element integracji pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Niemiec oraz budowania wspólnoty europejskich wartości.

Niniejszy list intencyjny został sporządzony w 4 jednakowych egzemplarzach - 2 w języku polskim i 2 w języku niemieckim oraz będzie stanowił podstawę do przygotowania i wdrożenia umowy o partnerstwie i współpracy pomiędzy Powiatem Gnieźnieńskim a Miastem Magdeburg.

**Burmistrz Miasta Magdeburg**

  
**Dr. Rüdiger Koch**

**Starosta Gnieźnieński**

**Krzysztof Ostrowski**



Gniezno, dn.10 marca, 2010



Landkreis  
Gniezno



Landeshauptstadt  
Magdeburg

### ABSICHTSERKLÄRUNG

Eingedenk und in der Verantwortung einer jahrhundertlangen gemeinsamen Geschichte, getragen von Initiativen aus der Bürgerschaft und der katholischen Kirche bekunden

**der Landkreis Gniezno  
Großpolen Woiwodschaft, Polen  
und  
die Landeshauptstadt Magdeburg  
Land Sachsen-Anhalt, Deutschland**

gemeinsam die Absicht, einen interkommunalen Austausch insbesondere in den Bereichen Kultur, Bildung und Wirtschaft zu begründen und auszubauen.

Verbunden durch eine tausendjährige Geschichte, die in St. Adalbert und Kaiser Otto III. ihren herausragenden Ausdruck findet, möchten wir heute vor dem VIII. Gnesener Kongress und in Erinnerung des Treffens von Kaiser Otto dem III. und von Boleslaw Chrobry am Grab St. Adalbert's dieses zwischen dem Landkreis Gniezno (Großpolen Woiwodschaft) und der Landeshauptstadt Magdeburg (Land Sachsen-Anhalt) zum Ausdruck bringen.

Diese Zusammenarbeit kann als ein wertvolles Zeichen der vertieften Verständigung zwischen der Republik Polen und der Bundesrepublik Deutschland auf der Basis der gemeinsamen europäischen Wertegemeinschaft verstanden werden.

Die vorliegende Absichtserklärung wurde in 4 gleichen Exemplaren angefertigt – 2 in polnisch und 2 in deutsch – und versteht sich als Basis für die zukünftige inhaltliche Zusammenarbeit zwischen dem Landkreis Gniezno und der Landeshauptstadt Magdeburg.

Landrat des Landkreises Gniezno

Bürgermeister der Landeshauptstadt Magdeburg

Krzysztof Ostrowski

Dr. Rüdiger Koch

Gniezno, den 10. März 2010